

1573138

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ
КОМЕНТАР

**ДО ЗАКОНОДАВСТВА
УКРАЇНИ
ПРО ЗАЙНЯТІСТЬ
НАСЕЛЕННЯ**

Пропонований збірник з науково-практичними коментарями до чотирьох основних законів, що регулюють нині вказані відносини, містить також інше профільне законодавство з вказаних питань і актуальну судову практику.

Розрахований він на широкий загаль пересічних читачів та спеціалістів у цієї галузі права і сфері діяльності.

Враховане чинне законодавство станом на листопад 2020 року.

Зміст

ВСТУП.....	3
ЗАКОН УКРАЇНИ Про зайнятість населення.....	5
Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	7
Стаття 1. Визначення термінів.....	7
Стаття 2. Законодавство України про зайнятість населення.....	11
Стаття 3. Право на зайнятість.....	11
Стаття 4. Зайняте населення.....	12
Стаття 5. Гарантії у сфері зайнятості населення.....	13
Стаття 6. Право особи на вибір місця, виду діяльності та роду занять.....	14
Стаття 7. Право особи на професійну орієнтацію.....	15
Стаття 8. Право особи на професійне навчання.....	15
Стаття 9. Право особи на соціальний захист у разі настання безробіття.....	16
Стаття 10. Право особи на трудову діяльність за кордоном.....	17
Стаття 11. Право особи на захист від проявів дискримінації у сфері зайнятості населення.....	18
Стаття 12. Право особи на доступ до інформації у сфері зайнятості населення.....	19
Стаття 13. Право особи на захист прав у сфері зайнятості населення.....	20
Стаття 14. Категорії громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню.....	21
Розділ II ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ.....	23
Стаття 15. Принципи та мета, основні напрями державної політики у сфері зайнятості населення.....	23
Стаття 16. Реалізація державної політики у сфері зайнятості населення.....	26
Стаття 17. Органи, що забезпечують формування та реалізацію державної політики у сфері зайнятості населення.....	28
Стаття 18. Територіальні та місцеві програми зайнятості населення.....	30
Стаття 19. Органи соціального діалогу у сфері зайнятості.....	31
Стаття 20. Фінансування заходів щодо реалізації державної політики у сфері зайнятості населення.....	31
Розділ III ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРГАН ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, ЩО РЕАЛІЗУЄ ДЕРЖАВНУ ПОЛІТИКУ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ.....	32
Стаття 21. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції.....	32
Стаття 22. Завдання та функції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, його територіальних органів.....	33
Стаття 23. Єдина інформаційно-аналітична система центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції.....	36
Розділ IV СПРИЯННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ.....	40
Стаття 24. Заходи щодо сприяння зайнятості населення.....	40
Стаття 24 ¹ . Заходи сприяння зайнятості внутрішньо переміщених осіб.....	42

Стаття 25. Сприяння зайнятості населення під час реалізації державних цільових програм, якими передбачено створення нових робочих місць, та інфраструктурних проектів.....	45
Стаття 26. Стимулювання працевлаштування громадян, які недостатньо конкурентоспроможні на ринку праці	46
Стаття 27. Стимулювання самозайнятості населення та створення нових робочих місць суб'єктами малого підприємництва	48
Стаття 28. Виключена	58
Стаття 29. Розширення можливостей для підвищення конкурентоспроможності молоді	58
Стаття 30. Розширення можливостей для підвищення конкурентоспроможності деяких категорій громадян.....	60
Стаття 31. Організація громадських та інших робіт тимчасового характеру	64
Розділ V ПРОФЕСІЙНА ОРІЄНТАЦІЯ ТА ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ	67
Стаття 32. Професійна орієнтація населення	67
Стаття 33. Професійна орієнтація осіб, які звернулися до територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції.....	69
Стаття 34. Професійне навчання	71
Стаття 35. Професійне навчання зареєстрованих безробітних.....	73
Розділ VI ПОСЛУГИ З ПОСЕРЕДНИЦТВА У ПРАЦЕВЛАШТУВАННІ	75
Стаття 36. Діяльність суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні.....	75
Стаття 37. Діяльність суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні в Україні	78
Стаття 38. Діяльність суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні за кордоном	79
Стаття 39. Діяльність суб'єктів господарювання, які наймають працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в іншого роботодавця	80
Стаття 40. Об'єднання суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні.....	81
Стаття 41. Державне регулювання діяльності суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні	82
Розділ VII ЗАСТОСУВАННЯ ПРАЦІ ІНОЗЕМЦІВ ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА В УКРАЇНІ.....	83
Стаття 42. Застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні	83
Стаття 42 ¹ . Підстави для отримання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства.....	86
Стаття 42 ² . Перелік документів для отримання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства та продовження його дії	87
Стаття 42 ³ . Строк дії дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства	89
Стаття 42 ⁴ . Плата за видачу або продовження дії дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства	90
Стаття 42 ⁵ . Внесення змін до дозволу на застосування праці іноземців або осіб без громадянства.....	91

Стаття 42 ⁶ . Строк розгляду заяв про видачу або продовження дії дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства.....	93
Стаття 42 ⁷ . Порядок прийняття заяв про видачу або продовження дії дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства, про внесення змін до такого дозволу та порядок прийняття рішень про видачу, продовження дії або внесення змін до такого дозволу.....	94
Стаття 42 ⁸ . Зупинення розгляду заяви про видачу або продовження дії дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства, про внесення змін до такого дозволу.....	95
Стаття 42 ⁹ . Відмова у видачі, продовженні дії дозволу на застосування праці іноземців або осіб без громадянства, у внесенні змін до такого дозволу.....	97
Стаття 42 ¹⁰ . Скасування дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства.....	98
Розділ VIII БЕЗРОБІТТЯ.....	101
Стаття 43. Статус безробітного.....	101
Стаття 44. Права та обов'язки зареєстрованих безробітних.....	103
Стаття 45. Припинення реєстрації безробітного.....	104
Стаття 46. Підходяща робота для безробітного.....	106
Стаття 47. Допомога по частковому безробіттю.....	110
Стаття 47 ¹ . Допомога по частковому безробіттю на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.....	113
Стаття 48. Масове вивільнення працівників з ініціативи роботодавця.....	118
Стаття 49. Виключена.....	119
Розділ IX СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ НА РИНКУ ПРАЦІ.....	120
Стаття 50. Участь роботодавців у забезпеченні зайнятості населення.....	120
Стаття 51. Участь професійних спілок та їх об'єднань у забезпеченні зайнятості населення.....	123
Розділ X КОНТРОЛЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ.....	125
Стаття 52. Контроль за додержанням законодавства про зайнятість населення.....	125
Стаття 53. Відповідальність за порушення законодавства про зайнятість населення.....	126
Розділ XI ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	128
ЗАКОН УКРАЇНИ Про зовнішню трудову міграцію.....	139
Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	139
Стаття 1. Визначення термінів.....	139
Стаття 2. Сфера дії Закону.....	140
Стаття 3. Законодавство про зовнішню трудову міграцію.....	141
Розділ II ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ.....	141
Стаття 4. Засади державної політики у сфері зовнішньої трудової міграції.....	141
Стаття 5. Державна політика у сфері зовнішньої трудової міграції.....	142
Стаття 6. Органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері зовнішньої трудової міграції.....	143

Стаття 7. Міжнародне співробітництво у сфері зовнішньої трудової міграції	144
Розділ III ПРАВА ТА СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ТРУДОВИХ МІГРАНТІВ І ЧЛЕНІВ ЇХНІХ СІМЕЙ	145
Стаття 8. Права трудових мігрантів на належні умови праці та соціальний захист	145
Стаття 9. Право трудових мігрантів і членів їхніх сімей на освіту та підтвердження результатів неформального професійного навчання.....	146
Стаття 10. Державні гарантії щодо консульського сприяння трудовим мігрантам.....	146
Стаття 11. Діяльність в Україні утворених за кордоном громадських об'єднань трудових мігрантів.....	147
Стаття 12. Сприяння задоволенню національно-культурних, освітніх, духовних і мовних потреб трудових мігрантів	148
Стаття 13. Забезпечення права трудових мігрантів і членів їхніх сімей на інформацію.....	148
Стаття 14. Реінтеграція в суспільство трудових мігрантів	150
Стаття 15. Право трудових мігрантів на відшкодування шкоди, заподіяної під час трудової діяльності в державі перебування	151
Розділ IV ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ОПЛАЧУВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ДЕРЖАВІ ПЕРЕБУВАННЯ.....	152
Стаття 16. Працевлаштування трудового мігранта в державі перебування.....	152
Стаття 17. Обмін з державами перебування інформацією з питань зовнішньої трудової міграції	153
Стаття 18. Переказ коштів трудових мігрантів	154
Стаття 19. Оподаткування доходів трудових мігрантів	154
Розділ V ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ.....	155
Стаття 20. Контроль та відповідальність за порушення законодавства щодо трудової міграції	155
Розділ VI ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	155
ЗАКОН УКРАЇНИ Про професійний розвиток працівників.....	157
Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	157
Стаття 1. Визначення основних термінів	157
Стаття 2. Державна політика у сфері професійного розвитку працівників.....	158
Стаття 3. Управління у сфері професійного розвитку працівників	159
Стаття 4. Діяльність роботодавців у сфері професійного розвитку працівників.....	159
Стаття 5. Участь професійних спілок, організацій роботодавців, їх об'єднань у забезпеченні професійного розвитку працівників	161
Розділ II. ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ ПРАЦІВНИКІВ.....	161
Стаття 6. Організація професійного навчання працівників	161
Стаття 7. Форми професійного навчання працівників	163
Стаття 8. Навчальні плани і програми професійного навчання працівників	164
Стаття 9. Кадрове забезпечення професійного навчання працівників безпосередньо у роботодавця	165
Стаття 10. Оплата праці осіб, які здійснюють професійне навчання працівників.....	166
Розділ III. АТЕСТАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ.....	166
Стаття 11. Атестація працівників	166

Стаття 12. Категорії працівників, які не підлягають атестації	168
Стаття 13. Результати атестації	168
Стаття 14. Організація підтвердження результатів неформального професійного навчання працівників	170
Розділ IV. ФІНАНСУВАННЯ ЗАХОДІВ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРАЦІВНИКІВ	171
Стаття 15. Фінансування заходів із забезпечення професійного розвитку працівників	171
Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	172
ЗАКОН УКРАЇНИ Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття.....	173
РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	175
Стаття 1. Визначення термінів	175
Стаття 2. Принципи страхування на випадок безробіття.....	178
Стаття 3. Законодавство про страхування на випадок безробіття	179
Стаття 4. Особи, які підлягають страхуванню на випадок безробіття.....	179
Стаття 5. Виключена	180
Стаття 6. Право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги	180
Стаття 7. Види забезпечення та соціальні послуги.....	182
Стаття 7 ¹ . Профілактика настання страхових випадків	184
РОЗДІЛ II УПРАВЛІННЯ СТРАХУВАННЯМ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ.....	186
Стаття 8. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.....	186
Стаття 9. Статут Фонду	187
Стаття 10. Управління Фондом	188
Стаття 11. Повноваження правління Фонду	190
Стаття 12. Виключена	193
РОЗДІЛ III НАГЛЯД У СФЕРІ СТРАХУВАННЯ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ.....	193
Стаття 13. Виключена	193
Стаття 14. Державний нагляд у сфері страхування на випадок безробіття.....	194
Стаття 15. Засоби нагляду	195
РОЗДІЛ IV КОШТИ СТРАХУВАННЯ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ.....	196
Стаття 16. Джерела коштів Фонду та їх використання	196
Стаття 17. Страхові внески	199
Стаття 18. Виключена	202
Стаття 19. Виключена	202
Стаття 20. Відносини з цільовими страховими фондами та органами виконавчої влади	202
РОЗДІЛ V МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ	203
Стаття 21. Обчислення страхового стажу	203
Стаття 22. Умови та тривалість виплати допомоги по безробіттю	205
Стаття 23. Розмір допомоги по безробіттю	209
Стаття 24. Виключена	211
Стаття 25. Виключена	211
Стаття 26. Виключена	212

Стаття 27. Виключена	212
Стаття 28. Виключена	212
Стаття 29. Допомога на поховання	212
Стаття 30. Виключена	213
Стаття 31. Припинення, відкладення виплат матеріального забезпечення на випадок безробіття та скорочення їх тривалості	213
РОЗДІЛ VI ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕЗАСТРАХОВАНИХ ОСІБ.....	216
Стаття 32. Виключена.	216
Стаття 33. Виключена	216
РОЗДІЛ VII ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ СТРАХУВАННЯ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ	217
Стаття 34. Права, обов'язки та відповідальність Фонду.....	217
Стаття 35. Права, обов'язки та відповідальність роботодавця	220
Стаття 36. Права, обов'язки та відповідальність застрахованих осіб	221
Стаття 37. Виплата недоодержаної суми матеріального забезпечення на випадок безробіття у разі смерті безробітного	223
Стаття 38. Відповідальність за порушення цього Закону	225
Стаття 39. Вирішення спорів	226
РОЗДІЛ VIII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	226
ІНШЕ ПРОФІЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА СУДОВА ПРАКТИКА	229
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ від 14.06.2019 № 945 «Про затвердження Положення про державну службу зайнятості»	229
ПОЛОЖЕННЯ про державну службу зайнятості.....	230
ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 19 вересня 2018 р. № 792 «Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу»	242
ПОРЯДОК реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу	243
ПЕРЕЛІК постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність.....	259
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ від 06.04.2020 № 624 «Про затвердження Порядку надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітним підприємницької діяльності»	260
ПОРЯДОК надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітним підприємницької діяльності.....	261
ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 5 червня 2013 р. № 400 «Про затвердження Порядку формування та ведення переліку суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні, та суб'єктів господарювання, які здійснюють наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в інших роботодавців».....	279
ПОРЯДОК формування та ведення переліку суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні, та суб'єктів господарювання, які здійснюють наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в інших роботодавців.....	280

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 20 травня 2013 р. № 359 «Про затвердження Порядку видачі дозволу на наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в іншого роботодавця»	282
ПОРЯДОК видачі дозволу на наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в іншого роботодавця	283
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ від 31.05.2013 № 318/655 «Про затвердження Порядку професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних»	285
Порядок професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних	287
ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 22 квітня 2013 р. № 305 «Про затвердження Порядку утворення спеціальних комісій для вжиття заходів щодо запобігання різкому зростанню безробіття під час масового вивільнення працівників»	302
ПОРЯДОК утворення спеціальних комісій для вжиття заходів щодо запобігання різкому зростанню безробіття під час масового вивільнення працівників	303
ПОСТАНОВА ФОНДУ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ від 31.01.2020 № 211 «Про мінімальний розмір допомоги по безробіттю»	306
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ від 16.12.2013 № 875/1776 «Про затвердження нормативно-правових актів щодо підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями»	308
ВИМОГИ до підприємств, установ, організацій для підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями	310
ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 15 травня 2013 р. № 340 «Про затвердження Порядку підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями»	313
ПОРЯДОК підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями	314
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ від 26.03.2001 № 127/151 «Про затвердження Положення про професійне навчання працівників на виробництві»	318
ПОЛОЖЕННЯ про професійне навчання працівників на виробництві	320
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ від 27.12.2006 № 500/861 «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу на виробництві»	333
ПОЛОЖЕННЯ про організацію навчально-виробничого процесу на виробництві	335